

Yhtymäkokous

HSY:n yhtymäkokousedustajille

HSY:n yhtymäkokous pidetään perjantaina **18.11.2022, klo 10:30** -
HSY:ssä Ilmalassa kokoushuoneessa Louhikko (Ilmalantori 1, Helsinki).

Helsingissä 19.10.2022

Toimitusjohtaja

Tommi Fred

Yhtymäkokous

Aika 18.11.2022 klo 10:30 -

Paikka Louhikko (Ilmalantori 1, Helsinki)

Asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen avaaminen, osallistujien toteaminen, ääniluettelon vahvistaminen sekä yhtymäkokouksen järjestäytyminen	3
2	HSY:n hallintosäännön päivittäminen	4
3	Sidotun investointi- ja toimintamäärärahan korottaminen	6
4	Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuonna 2021 antamista suosituksista	8
5	HSY:n strategia 2030	10
6	HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023–2025	12
7	Vesihuollon investointistrategia	18
8	Vesihuollon investointiohjelma 2023-2032	20
9	Jätehuollon investointistrategia	25
10	Jätehuollon investointiohjelma 2023-2032	28
11	Sidonnaisuuksien ilmoittaminen	32

1**Kokouksen avaaminen, osallistujien toteaminen, ääniluettelon vahvistaminen sekä yhtymäkokouksen järjestäytyminen**

Yhtymäkokous 18.11.2022

Ehdotus

Päätetään

- a. todeta kaupunkien valtuuttamat yhtymäkokousedustajat sekä muut kokoukseen osallistuvat,
- b. todeta perussopimuksen määräykset yhtymäkokousedustajien äänivallasta sekä laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelon,
- c. valita yhden yhtymäkokousedustajista yhtymäkokouksen puheenjohtajaksi, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta, sekä
- d. todeta, että kaikki valtuutetut yhtymäkokousedustajat allekirjoittavat pöytäkirjanpitäjän kanssa yhtymäkokouksessa laaditun pöytäkirjan.

Päätös

Liitteet

- Ääniluettelo 2022

2**HSY:n hallintosäännön päivittäminen**

Hallitus 23.09.2022 § 108

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Johtava lakimies Miikka Pekkarinen, puh. 09 1561 3004

Kuntayhtymän hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämiseen sekä päätöksenteko- ja hallintomenettelyyn liittyvistä asioista kuntalain 90 §:n mukaisesti.

HSY:n nykyinen hallintosääntö tuli voimaan 1.9.2017.

Hallintosääntömuutosten tavoitteena on päivittää hallintosääntö vastaamaan paremmin Kuntaliiton hallintosääntömallin tekstejä ja kuntalain muutoksia, korjata tekniset virheet ja puutteet, selkeyttää hallituksen ja toimitusjohtajan toimivaltaa sekä tuoda joustavuutta toiminnan sisäiseen järjestämiseen.

Hallintosäännön päivittämisellä ei tehdä muutoksia olemassa olevaan organisaatioon. HSY:n toimialoja ovat vesihuolto ja jätehuolto, joiden tehtävät on kirjattu hallintosääntöön. Tulosalueina toimii edelleen tukipalvelujen sekä seutu- ja ympäristötiedon tulosalueet. Päivitetyssä hallintosäännössä tulosalueita ei ole määriteltä tarkemmin ja hallitus voi myöhemmin määritellä tulosalueet uudelleen. Toimintaorganisaation tarkemmasta rakenteesta ja toiminnasta päättäisi toimitusjohtaja.

Hallintosäännön hyväksyy perussopimuksen mukaan yhtymäkokous. Hallintosääntöluonnos on ollut etukäteen kommentoitavana mm. Helsingin, Espoon ja Vantaan konserniohjauksessa.

Kuntalain (410/2015) 121 §:n 2 mom. 6-kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella [kunnan]hallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi. HSY:n tarkastuslautakunta on päättänyt kokouksessaan 6.9.2022 esittää hallitukselle, että hallintosäännön ulkoista valvontaa koskevat määräykset vahvistetaan liitteen 1 mukaisina.

Esitetyt muutokset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteestä 2.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous hyväksyy hallintosäännön liitteen 1 mukaisena. Uusi hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2023.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 18.11.2022

Päätösehdotus Yhtymäkokous hyväksyy hallintosäännön liitteen 1 mukaisena. Uusi hallintosääntö tulee voimaan 1.1.2023.

Päätös

Liitteet

- Liite 1, Hyväksyttävä hallintosääntö
- Liite 2, Hallintosäännön muutokset ja selitteet (valmisteluasiakirja)

3**Sidotun investointi- ja toimintamäärärahan korottaminen**

Hallitus 23.09.2022 § 111

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Talousjohtaja Minna Haapala, puh. 09 1561 2110

Talousarviovuonna 2022 HSY:llä on kaksi sidottua määrärahaa: HSY:n toimintamenot (Vesihuolto 119,8 milj. euroa ja Jätehuolto 86,3 milj. euroa) ja investointimenot (Vesihuolto 198,0 milj. euroa ja Jätehuolto 22,4 milj. euroa).

Vesihuollon ennakoitaan ylittävän sidotun määrärahasa toimintamenojen ja investointien osalta.

Toimintamenot

Vesihuollon ennakoitaan ylittävän talousarvionsa noin 14,6 milj. eurolla. Ylitys tulee kohonneesta sähkön hinnasta (7,7 milj. euron lisäys) ja Suomenojan jätevedenpuhdistamon purkamiseen liittyvistä lisävarauksista (7,0 milj. euron lisäys). Jätehuollon ennustetaan alittavan talousarvionsa noin 2,5 milj. eurolla.

Investoinnit

HSY:n tammi-elokuun investoinnit olivat yhteensä 108,9 miljoonaa euroa, josta 97,7 milj. oli Vesihuollon ja 10,5 milj. Jätehuollon investointeja.

HSY:n kokonaisinvestointien ennakoitaan olevan 227,0 milj. euroa (talousarvio 224,0 milj. euroa). Jätehuollon ennakoitaan alittavan sidotun määrärahan noin 1,5 milj. eurolla.

Vesihuollon investointien ennakoitaan ylittävän vuositasolla talousarvion sidotun määrärahan noin 5,4 miljoonalla eurolla.

Vesihuollon kaupunkilähtöisten investointien korit 1, 2 ja 3 sekä korin 10 kaupunkilähtöiset saneeraukset yhteensä ennustetaan edelleen säilyvän korkealla tasolla (n. 79 milj. euroa). Johtosiirtojen ja yhteiskohdesaneerauksien kustannuksissa painottuvat edelleen jäsenkuntien suurten infra-hankkeiden – lähinnä raitiotiehankkeet - aiheuttama tarve uusia ja rakentaa uudelleen vielä käyttökuntoista vesihuoltoa ko. urakoiden vaikutusalueella.

Em. kaupunkilähtöisiin koreihin kuuluviin hankkeisiin liittyy tällä hetkellä muihin hankkeisiimme verrattuna poikkeuksellisen suuri ennusteiden epävarmuus. Epävarmuutta liittyy erityisesti laskutusaikatauluihin ja kustannusennusteisiin. Myös allianssihankkeiden kustannusten raportoinnissa on kehitettävää. HSY pyrkii parantamaan asiantilaa vähintään normaalien yhteistyöprojektien tasolle; keskustelu jäsenkuntien kanssa on aktiivista.

Vedenhankinnan ja -puhdistuksen investointien ennustetaan alittavan talousarvion noin 1,8 miljoonaa eurolla johtuen aikataulumuutoksista Pitkäkosken laitoksen kapasiteetinnosto- ja perusparannushankkeessa.

Blominmäen puhdistamon töiden viivästyminen on nostanut huomattavasti kustannuksia. Viiveet ovat vuoden 2022 talousarvion laadinnan jälkeen lisääntyneet useilla kuukausilla ja kustannusnousu kohdistuu tälle vuodelle. Viemäritunneleiden kolmen merkittävimmän urakan urakoitsijan konkurssi vuoden 2021 lopulla nosti merkittävästi kesken jääneiden töiden kustannuksia. Urakoiden vakuuksista ja konkurssipesältä arvioidaan saatavan korvauksia vasta 2023 puolella eivätkä ne tule täysimääräisesti kattamaan nousseita kustannuksia. Lisä- ja muutostyöt ovat kasvaneet arvioidusta.

Vesihuollon investoinnit arvioidaan ylittävän kokonaisuudessaan noin 5 miljoonalla eurolla. Suurin muuttuja on Blominmäen hankkeen kustannusten ylitys alkuperäiseen vuodelle 2022 varattuun määrärahaan nähden noin 20 miljoonalla eurolla.

Päätösehdotus (TF)	Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle kuntayhtymän talousarviovuotta 2022 koskevan sidotun investointimäärärahan korottamista vesihuollon osalta 198 000 000 eurosta 204 000 000 euroon ja sidotun toimintamäärärahan korottamista vesihuollon osalta 119 833 000 eurosta 135 000 000 euroon.
Päätös	Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 18.11.2022
864/00.01.013.0132/2022

Päätösehdotus	Yhtymäkokous päättää korottaa kuntayhtymän talousarviovuotta 2022 koskevan sidotun investointimäärärahan vesihuollon osalta 198 000 000 eurosta 204 000 000 euroon ja sidotun toimintamäärärahan korottamista vesihuollon osalta 119 833 000 eurosta 135 000 000 euroon.
Päätös	

4

Selvityksen antaminen yhtymäkokoukselle tarkastuslautakunnan vuonna 2021 antamista suosituksista

Hallitus 23.09.2022 § 119

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Johtava lakimies Miikka Pekkarinen, puh. 09 1561 3004

HSY:n hallintosäännön 36 §:n mukaisesti kuntayhtymän ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan valmistelusta yhtymäkokoukselle on määräykset 44 §:ssä ja saman kohdan mukaan tarkastuslautakunta esittää arviointikertomuksessa hallitukselle ja yhtymäkokoukselle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

Yhtymäkokous päätti kokouksessaan 30.5.2022 § 2 merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuoden 2021 toiminnasta ja taloudesta sekä lähettää sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten HSY:n hallitukselle ja kehottaa hallitusta antamaan yhtymäkokoukselle selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan suositusten perusteella on ryhdytty.

Hallitus antaa liitteen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esiin nostamista asioista ja mahdollisista toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää

a. antaa yhtymäkokoukselle liitteen mukaisen selvityksen tarkastuslautakunnan vuotta 2021 koskevan arviointikertomuksen johdosta, sekä

b. ehdottaa yhtymäkokoukselle, että se merkitsee liitteenä esitetyn hallituksen selvityksen tiedoksi.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 18.11.2022
884/00.01.013.0131/2022

Päätösehdotus

Yhtymäkokous päättää merkitä tiedoksi liitteen mukaisen hallituksen lausunnon tarkastuslautakunnan vuotta 2021 koskevan arviointikertomuksen johdosta.

Päätös

Liitteet

- Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen HSY:n vuoden 2021 toiminnasta ja taloudesta

5 HSY:n strategia 2030

Hallitus 14.10.2022 § 132

Esittelijä
Valmistelija

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Kehittämispäällikkö Susan Lyytikäinen, puh. 050 468 7680

Strategia 2030 pohjaa neljälle arvolle: Palveluhenkisesti, avoimesti, vastuullisesti ja yhteistyössä. Strategian visiona vuoteen 2030 on ”Yhdessä teemme maailman kestävimmän kaupunkiseudun”. Toiminta-ajatus on ”Tuotamme vesi- ja jätehuollon palveluja sekä seudullista tietoa”.

HSY:n strategialuonnoksen 2030 neljä painopistettä sekä niitä toteuttavat yhteensä kymmenen strategista päämäärää ovat:

- Ympäristövastuu: Hiilineutraali pääkaupunkiseutu, Kiertotalouden keskiössä ja Puhdas Itämeri
- Työn murros: Pito- ja vetovoimainen työnantaja sekä Osaava ja kehittyvä henkilöstö
- Kestävä talous: Tehokasta ja taloudellista toimintaa ja Tasapainoinen talous
- Asukaskokemus: Vastuulliset ja kehittyvät palvelut, Turvattu juomavesi ja Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Strategisille päämäärille on asetettu selkeät tavoitteet vuoteen 2030. Ne ovat:

- Hiilineutraali vesi- ja jätehuolto sekä ilmastonkestävä pääkaupunkiseutu.
- Vahvistamme alueen kiertotalouden toteutumista.
- Vähennämme alueen vesistöjen kuormitusta.
- Mahdollistamme hyvän työntekijäkokemuksen.
- Mielekkäät tehtävät, muutoskyvykyys ja yhteistyö ovat tekemisemme perustana.
- Palvelumme tuotetaan kestävästi ja nykyistä tehokkaammin.
- Investointimme kyetään rahoittamaan vesi- ja jätemaksuilla.
- Palvelutoimintamme on sujuvaa ja saavutettavaa.
- Toimintavarmuutemme on erinomaisella tasolla.
- Edistämme luonnon monimuotoisuutta, lähiympäristön hyvää tilaa ja ympäristöterveyttä.

Näiden toteutumista seurataan yhteensä kymmenellä mittarilla, joille on asetettu tavoitetasot vuoteen 2025 sekä vuoteen 2030.

Lausunnot

Jäsenkaupungeilta pyydettiin lausunnot Strategia 2030 -luonnoksesta, alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2023–2025 sekä investointistrategioista ja -ohjelmista.

Lausunnot saatiin kaikilta jäsenkaupungeilta.

Jäsenkaupungit ovat tyytyväisiä uuden strategian päämääriin ja toimenpide-ehdotuksiin strategian toteuttamiseksi. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 23.9.2022.

Toiminta- ja taloussuunnitelman pohjaksi hyväksytyn strategialuonnoksen ohjelmallisia kokonaisuuksia ja mittareita on vähäisessä määrin tarkistettu lausuntojen pohjalta. Kaupunkien lausunnot huomioidaan erityisesti strategian toimeenpanossa ohjelmatyössä. Strategia 2030 on liitteenä.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle

- a. hyväksyttäväksi strategian toiminta-ajatuksen, arvot ja vision vuoteen 2030 sekä strategiset painopisteet, päämäärät ja niiden tavoitteet vuoteen 2030,
- b. hyväksyttäväksi päämäärien mittarit, niiden tavoitetasot vuodelle 2025 ja vuodelle 2030, sekä päämääriä toteuttavien ohjelmien aihiot.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 18.11.2022
213/00.01.013.0131/2022

Päätösehdotus

Yhtymäkokous päättää hyväksyä

- a. strategian toiminta-ajatuksen, arvot ja vision vuoteen 2030 sekä strategiset painopisteet, päämäärät ja niiden tavoitteet vuoteen 2030,
- b. päämäärien mittarit, niiden tavoitetasot vuodelle 2025 ja vuodelle 2030, sekä päämääriä toteuttavien ohjelmien aihiot.

Päätös

Liitteet

- Yhdessä kestävään huomiseen - Strategia vuoteen 2030

6

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023–2025

Hallitus 14.10.2022 § 128

Esittelijä
Valmistelijat

Toimitusjohtaja Tommi Fred
Talousjohtaja Minna Haapala, puh. 050 451 0030
Controller Paula Mäkilaurila, puh. 09 1561 2110

Yleistä

HSY:n yhtymäkokouksen on kuntalain mukaan hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvio. Samassa yhteydessä on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja se on laadittava siten, että edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseksi turvataan.

HSY:n perussopimuksen mukaan toiminta- ja taloussuunnitelmasta on pyydettävä jäsenkaupunkien lausunnot ennen sen hyväksymistä. HSY:n hallitus käsitteli 17.6.2022 alustavaa toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2023–2025 ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot 31.8.2022 mennessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 23.09.2022.

Talousarvion ja -suunnitelman laadinnassa tuottavuustavoitteena on ollut keskimääräinen 1,5 %:n vuotuinen tuottavuuden paraneminen.

Myyntituottojen budjetoinnissa on huomioitu toimintavolyymien ja toiminnan muutokset sekä vesihuollon ja jätehuollon alustavat taksamuutokset.

Yleisenä kustannustason muutoksena talousarviovuodelle 2023 on käytetty 4 %:ia, ellei tarkempaa ennustetta ole ollut käytettävissä. Suunnitelmavuosille 2024 ja 2025 on puolestaan käytetty kustannustason muutoksena 2 % ellei tarkempaa arviota ole ollut käytettävissä.

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2022 hyväksymään 10 vuoden investointiohjelmaan. TTS 2023-2025 investointeihin on esitetty tehtäväksi vuosittaisia tarkennuksia johtuen urakoiden siirtymisestä sekä varautumisesta urakka- ja kalustohankintojen hinnannousuun. Lisäksi investointeihin esitetään tehtäväksi vähäisiä hankemuutoksia.

Toiminta- ja taloussuunnitelmaesityksessä on huomioitu kaupunkien lausunnot ja siihen on tehty HSY:n toiminnassa ja toimintaympäristössä kesän ja syksyn aikana tapahtuneista muutoksista aiheutuvat tarkennukset.

Tavoitteet

HSY:n toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat HSY:n hallituksen esittämään strategiaan 2030, josta yhtymäkokous päättää marraskuussa 2022. Tavoiteasetanta ja budjetointi perustuvat myös jäsenkuntien omistajaohjauksen tavoitteisiin. Esitetyn strategian 2030 neljä painopistettä sekä niitä toteuttavat yhteensä kymmenen strategista päämäärää ovat:

- Ympäristövastuu: Hiilineutraali pääkaupunkiseutu, Kiertotalouden keskiössä ja Puhdas Itämeri
- Työn murros: Pito- ja vetovoimainen työnantaja sekä Osaava ja kehittyvä henkilöstö
- Kestävä talous: Tehokasta ja taloudellista toimintaa ja Tasapainoinen talous
- Asukaskokemus: Vastuulliset ja kehittyvät palvelut, Turvattu juomavesi ja Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Toiminta

Energian säästämisen arvioidaan vaikuttavan myös asiakkaiden vedenkäyttöön, mistä johtuen laskutettavan vesimäärän volyyymiennustetta on arvioitu alaspäin vuodelle 2023 alustavaan TTS:ään verrattuna. Vuonna 2023 tuotetun veden määrän arvioidaan olevan 97,2 miljoonaa m³ ja laskutettavan vedenmyynnin 75,3 miljoonaa m³ (ennuste 2022 75,2 miljoonaa m³). Viikinmäen ja Blominmäen jätevedenpuhdistamoilla käsiteltävän jäteveden määrän arvioidaan olevan yhteensä 154,8 miljoonaa m³ vuonna 2023.

Vuonna 2023 asiakaskiinteistöillä tehdään noin 8,9 miljoonaa jätteasiatyhjennystä ja kuljetetaan jätteitä yhteensä noin 386 000 tonnia. Jätteen energiakäyttöön Vantaan Energian jätevoimalaan toimitetaan jätteitä yhteensä noin 203 000 tonnia. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskukseen vastaanotetaan jätteitä yhteensä noin 230 000 tonnia.

Henkilöstö

Henkilöstön määrällinen tarve on arvioitu henkilöstösuunnitelmassa vuosille 2023–2025. Vuoden 2023 keskimääräinen henkilöstömäärä on suunnitelmassa yhteensä 867,6 henkilötyövuotta.

Käyttötalous

HSY:n toimintatuotot vuonna 2023 ovat 426,9 miljoonaa, 25,5 miljoonaa (6,4 %) enemmän vuoden 2022 ennusteeseen verrattuna. Myyntituottojen budjetoinnissa on otettu huomioon toimintavolyymien muutokset sekä talousmallien mukaiset alustavat hintamuutokset. Toimintamenojen kehittymistä on tarkasteltu huolellisesti. Tämän tavoitteellisen kustannusten hillinnän lisäksi on kuitenkin asiakasmaksuja korotettava, jotta voidaan edetä strategisessa tavoitteessa lisävelanoton vähentämiseksi ja talouden tasapainottamiseksi.

Vesihuollon maksuihin on vuodelle 2023 suunniteltu 3 % reaalikorotus inflaatiovaikutuksen 7 % lisäksi. Käyttötaloutta rasittaa erittäin voimakas aineiden ja tarvikkeiden sekä energian kustannusten nousu. Vesihuollon investointien rahoittaminen kestäväällä tavalla edellyttää maksuihin reaalikorotuksia koko suunnitelmakaudelle. Suunnitelmavuosille 2024 ja 2025 on maksuissa huomioitu inflaatio 2,0 % ja reaalikorotus 3 %. Rakentamisen volyymin arvioidaan suunnitelmakaudella laskevan, mikä näkyy liittymismaksujen vähenemisenä

Jätehuollon toimintatuottojen arvioidaan hieman kasvavan. Sekajätteen määrän arvioidaan edelleen laskevan, mutta hyödynnettävien ja kierrätettävien jakeiden määrien jatkavan kasvuaan. Metallin ja sähkön hintoihin liittyy suurta epävarmuutta, mikä vaikuttaa suuresti näistä saataviin tuloihin. Tulokertymää lisää biojätteen erilliskeräyksen laajentuminen ja taksamuutokset. Hintoihin suunnitellaan 4,5 prosentin korotus. Korotus vastaa arvioitua kustannustason nousua erityisesti jätteen kuljetuksen ja käsittelyn osalta.

Jäsenkunnilta perittävät kuntaosuudet ovat noin prosentti HSY:n toimintatuloista. Kuntaosuuksilla katetaan ne seutu- ja ympäristötiedon sekä ilmastoinfon toiminta- ja pääomakulut, joita ei saada katettua palvelutuotannon myynnistä ja hankerahoituksista saaduilla tuloilla. Vuonna 2023 laskutettavat kuntaosuudet ovat 4,49 miljoonaa euroa, jossa kasvua edellisestä vuodesta on 3,3 %. Vuoden 2022 tulosennusteen mukainen kumulatiivinen ylijäämä 0,547 miljoonaa on kohdistettu täysimääräisesti suunnitelmakaudelle etupainotteisesti kuntaosuuksia vähentäväksi.

HSY:n toimintamenot vuonna 2023 ovat 213,1 miljoonaa euroa, joka on 6,6 miljoonaa (3,0 %) vähemmän kuin vuoden 2022 ennusteessa. Toimintamenojen budjetoinnissa on huomioitu toiminnan muutokset ja merkittävimmät tiedossa olevat kustannusmuutokset. Vuosille 2023–2025 on kuluissa huomioitu Suomenojan laitoksen purkukustannuksia yhteensä 17 milj. euroa ja vuodelle 2022 tehdään kustannusarvion 17 milj. euron varaus. Energian hinnan on arvioitu olevan huipussaan talousarviovuonna, minkä jälkeen hinnat eivät suunnitelmavuosille palautuisi kuitenkaan vuoden 2021 tasolle. Henkilöstökuluihin sisältyy palkkaratkaisun vaikutukset 2,3 % vuodelle 2023 ja muille vuosille palkkaratkaisun mukaisesti.

Toimintatuottojen ja -kulujen erotuksena syntyvä toimintakate vuonna 2023 on 215,9 miljoonaa (50,6 %), kun sen vuonna 2022 ennustetaan olevan 183,9 miljoonaa (45,8 %). Ero johtuu suurelta osin vuodelle 2022 tehdystä varauksesta Suomenojan laitoksen purkuun sekä myyntituottojen arvioidusta kasvusta. Suunnitelmavuonna 2024 toimintakate paranee ja on 235,6 miljoonaa (52,9 %) ja vuonna 2025 253,4 miljoonaa (54,5 %).

Nettorahoituskulut vuonna 2023 ovat 77,9 miljoonaa. Korkokuluista 59,8 miljoonaa euroa on jäsenkunnille perustamislainoista maksettavia korkoja. Rahoituskuluissa on huomioitu 4,5 miljoonan euron varaus. Varaus pitää sisällään HSY:n tuloverotuksessa verovuosina 2015, 2016, 2018 ja 2019 liikaa vähennettyjen korkomenojen oikaisusta johtuvan laskennallisen veronkorotuksen ja viivästyskoron. Peruspääoman korko, jota jäsenkunnat alkoivat periä vuodesta 2021, on 0,5 % vuonna 2022 ja vuosina 2023–2024 1,0 % ja vuonna 2025 1,5 %. Rahoitustuottoihin on budjetoitu 1,5 miljoonan euron osinkotuotot Uudenmaan Woima Oy:ltä vuodelle 2023 ja vuosille 2024–2025 1,0 miljoonaa euroa. Suunnitelmakaudella nettorahoituskulut kasvavat, ollen vuonna 2025 78,5 miljoonaa euroa. Toimintakatteen ja rahoituserien jälkeen syntyvä vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen jälkeen jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2023 vuosikate on 138,0 miljoonaa, kun investoinnit ja lainojen lyhennykset ovat yhteensä 281 miljoonaa euroa. Erityisesti vesihuollon investointien rahoittamiseksi suunnitellulla tasolla joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa koko suunnitelmakauden ajan yhteensä noin 425 miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos vuonna 2023 on vuosikatteesta vähennettävien pysyvien vastaavien (käyttöomaisuus) poistojen jälkeen 13,9 miljoonaa euroa alijäämäinen, vuonna 2024 9,9 miljoonaa ylijäämäinen ja vuonna 2025 20,4 miljoonaa ylijäämäinen. Jätehuollon investointivarauksen aiempaan

purkamiseen liittyvien poistoerokirjausten jälkeen tilikauden alijäämä on 13,8 miljoonaa euroa vuonna 2023.

Investoinnit

Vesihuollon ja jätehuollon investoinnit perustuvat HSY:n hallituksen toukokuussa 2022 hyväksymään 10 vuoden investointiohjelmaan, johon on tehty pieniä tarkennuksia aikataulu- ja laajuusmuutoksista johtuen. Vuonna 2023 investoinnit ovat yhteensä 205,8 miljoonaa euroa, josta 177,0 miljoonaa on vesihuollon ja 24,3 miljoonaa jätehuollon investointeja.

Blominmäen jätevedenpuhdistamon valmistuminen pudottaa vesihuollon kokonaisinvestointien määrän suunnitelmakauden vuosilla keskimäärin noin 180 milj. euroon vuodessa. Vesihuollon investointien taso säilyy suunnitelmakaudella kuitenkin korkealla tasolla johtuen pääosin jäsenkuntien edelleen korkeana säilyvästä infrastruktuuri-investointien tasosta. Erityisesti suuret raidehankkeet nostavat näiden investointien määrää. Tämä vaikuttaa erityisesti johtosiirtojen ja osin verkostojen saneerausinvestointien kustannuksiin. Suunnitelmakaudella jatkuvat Kruunusiltojen ja Kalasataman raitiotiehankkeet ovat tyyppiesimerkkejä kauden raidehankkeista. Lisäksi on varauduttu Espoon kaupunkiradan aiheuttamiin johtosiirtoihin. Kaavoituksen mukainen alueverkoston laajentuminen säilyy edelleen vakaana korkealla tasollaan.

Kaupunkilähtöisten investointien säilyessä suurina on HSY:n vesihuolto joutunut sopeuttamaan investointeja siirtämällä eteenpäin vesihuoltolähtöisiä hankkeita. Tästä huolimatta myös vesihuoltolähtöisten investointien taso säilyy suhteellisen vakaana. Vedenpuhdistuksen saneerausinvestoinneissa jatkuvat Pitkälän vedenpuhdistuslaitoksen kapasiteetin nosto ja perusparannus, Pitkälän pk 1 rakennussaneeraus sekä Vanhakaupungin selkeytysshallin vesikaton ja julkisivujen saneeraus.

Vedenjakelun uudisinvestoinneissa vahvistetaan mm. Helsinki-Vantaa lentoaseman suunnan vedenjakelua. Viemäröinnin uudisinvestoinneissa Aleksis Kiven kadun alueella tehdään merkittäviä viemäröinnin uudistamisia, joihin liittyy myös sekaviemäröinnin eriyttämisiä. Haja-asutusalueen suurimpia kohteita ovat Kiilan, Riipilän ja Reunan alueet. Suuria kaupunkilähtöisiä saneerauksia tehdään em. suurten raidehankkeiden lisäksi erityisesti Helsingissä, jossa rakennetaan useita kokoojakatuja kuten Kasin ratikan katuja, Mäkelänkatua, Mannerheimintietä ja Aleksis Kiven kadun aluetta.

Aluepalvelulähtöiset investoinnit tähtäävät ensisijaisesti vastuullisiin ja kehittyviin palveluihin ja niiden parantamiseen. Investoinnit kohdennetaan vastaamaan asiakasryhmien pitkän aikavälin tarpeita. Talousarviovuonna valmistuvat Kivikon Sortti-aseman uudisrakennus- ja täydennystyöt, joilla parannetaan asiakaspalvelua ja aseman logistiikkaa. Sortti-asemille haetaan talousarviovuonna aktiivisesti uusia rakennuspaikkoja ja jatketaan Sortti-konseptien kehitystyötä.

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit keskittyvät huolehtimaan lähiympäristöstä kiertotaloutta edistäen, jätteenkäsittelykeskuksen toiminnan varmistamiseen ja ympäristöhaittojen minimoimiseen. Investoinneilla pyritään estämään kaasupäästöt ja mahdollistamaan kaatopaikkakaasun tehokas hyödyntäminen energiaksi kaasuvoimalassa. Talousarviovuonna käynnistetään myös investoinnit biokaasulaitoksen mädätteen ohjaamiseksi maatalouskäyttöön.

Talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella investoidaan käsittelypalvelulähtöisinä investointeina vaarallisen jätteen kaatopaikan uuden solun T2 rakennustöihin ja vanhan solun T1 sulkemisen valmistelutöihin. Jätevoimalan kuonan ohjaaminen maanrakennuskäyttöön

edellyttää kenttäalueita kuonan käsittelyä, suhteuttamista ja varastointia varten.

Talousarviovuonna ja suunnitelmakaudella hankitaan merkittävä määrä jäteastioita lajitteluvelvoitteiden ulottuessa pieniin 1–4:n asunnon kiinteistöihin.

Rahoitus

Perustamislainat HSY:n jäsenkunnilta ovat yhteensä 1,1 miljardia euroa, jonka lisäksi HSY:llä on ulkopuolisilta rahoituslaitoksilta nostettua pitkäaikaista lainaa vuoden 2022 lopussa ennusteen mukaan noin 769 miljoonaa, mikäli vuoden 2022 tulorahoitus ja investoinnit toteutuvat vuosiennusteen mukaisesti.

Tulorahoitus ei riitä kattamaan kuntayhtymän investointitasoa ja lainojen lyhennyksiä, minkä vuoksi suunnitelmakauden kaikkina vuosina joudutaan nostamaan uutta ulkopuolista lainaa yhteensä noin 425 miljoonaa euroa riippuen toteutuvasta investointitasosta. Lainoja lyhennetään suunnitelmakaudella yhteensä noin 265 miljoonalla, josta 78 miljoonaa euroa on jäsenkuntalainojen lyhennyksiä. Ulkopuolisilta nostetun pitkäaikaisen velan yhteismäärä suunnitelmakauden lopulla on noin 1007 miljoonaa euroa. Lainamäärän jatkuva kasvu aiheuttaa lisääntyvää painetta HSY:n taloudelle kasvavien lainakorkojen ja lyhennysten myötä. Uudessa strategiassa tasapainoinen talous on yhtenä merkittävänä fokusalueena. Talouden tasapainottaminen edellyttää tuottavuusohjelman lisäksi asiakasmaksujen korotuksia kummallakin toimialalla.

Lähivuosien suurten investointien takia HSY:n omavaraisuusaste heikkenee suunnitelmakausilla, ollen vuoden 2025 lopussa 26,0 %, kun viimeisimmässä tilinpäätöksessä omavaraisuusaste oli 27,7 %. Vuosien 2024 ja 2025 ylijäämäiset tulokset kasvattavat maltillisesti omaa pääomaa, mutta vieraan pääoman kasvu suunniteltujen investointien rahoittamiseksi tarvittavalla ulkopuolisella lainarahoituksella heikentää omavaraisuutta.

Päätösehdotus (TF)

Hallitus päättää esittää yhtymäkokoukselle, että se

- a. hyväksyy Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023–2025 liitteen mukaisena,
- b. päättää valtuuttaa hallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2023 talousarvion puitteissa enintään 160 000 000 euroa,
- c. päättää talousarviovuoden sitovat määrärahat seuraavasti;
  - Vesihuollon toimintamenot 124 380 000 euroa,
  - Vesihuollon investointimenot (netto) 177 000 000 euroa,
  - Jätehuollon toimintamenot 87 400 000 euroa,
  - Jätehuollon investointimenot (netto) 24 270 000 euroa.

Päätös

Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Päätösehdotus

Yhtymäkokous

a. hyväksyy Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023–2025 liitteen mukaisena,

b. valtuuttaa hallituksen ottamaan uutta pitkäaikaista lainaa vuoden 2023 talousarvion puitteissa enintään 160 000 000 euroa,

c. päättää talousarviovuoden sitovat määrärahat seuraavasti;

- Vesihuollon toimintamenot 124 380 000 euroa,
- Vesihuollon investointimenot (netto) 177 000 000 euroa,
- Jätehuollon toimintamenot 87 400 000 euroa,
- Jätehuollon investointimenot (netto) 24 270 000 euroa.

Päätös

Liitteet

- Lopullinen toiminta- ja taloussuunnitelma 2023-2025

7**Vesihuollon investointistrategia**

Hallitus 14.10.2022 § 133

Esittelijä	Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelijat	Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen, puh. 09 1561 3187 Erityisasiantuntija Anna Arosilta-Gurvits, puh. 044 9760 178
Taustaa	<p>HSY:n hallintosäännön 8 §:n mukaan hallitus valmistelee kuntayhtymän strategian ja investointiohjelmat yhtymäkokoukselle. HSY:n investoinnit toteutetaan HSY:n perussopimuksen pohjalta.</p> <p>HSY:n hallitus käsitteli 29.04.2022 alustavaa vesihuollon investointistrategiaa ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 yhteydessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 23.09.2022. Vesihuollon investointistrategia sai kaupungeilta myönteistä palautetta. Lausuntojen tai kesän ja syksyn aikana tapahtuneen toimintaympäristön muutosten perusteella ei ole ollut tarvetta muokata esitettyä strategiaa.</p> <p>Vesihuollon kehittämissuunnitelmat kuvaavat kaupunkien kehittymistä ja vesihuollon laajentumisen tarvetta. Vesihuollon investointistrategia vastaa siihen, millaisia vaikutuksia toimintaympäristön muutoksilla ja kaupungin kasvulla on vesihuoltojärjestelmään ja millä painotuksilla eri tarpeisiin varaudutaan. Vesihuollon investoinnit toteutetaan lainsäädännön, kansallisen oheistuksen ja HSY:n strategialuonnoksen 2030 tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>HSY:n strategialuonnoksen 2030 painopisteet ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ympäristövastuu – Kestävä talous – Asukaskokemus – Työn murros <p>Strategialle valituista päämääristä vesihuollon investointistrategian keskeisimmiksi päämääriksi on valittu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Puhdas Itämeri – Tasapainoinen talous – Vastuulliset ja kehittyvät palvelut – Turvattu juomavesi – Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien <p>Vesihuollon investointistrategian mukainen tavoitetila 2030 on tuottaa pääkaupunkiseudun kehitystä vastaavat vesihuoltopalvelut, ylläpitää asiakkaiden palvelutaso, pienentää vesistökuormitusta nykyisestä sekä sovittaa investoinnit ja tulo-rahoitus kestävästi yhteen.</p>

Alueen kasvu jatkuu edelleen vahvana. Vesihuollon investointistrategian lähtökohtana on turvata vesihuoltopalvelut yhdyskuntien kasvua vastaavasti. Tämä edellyttää merkittäviä investointeja alueverkkoihin, siirtoyhteyksiin sekä tuotantolaitoksiin. Kapasiteetin kasvattaminen parantaa oleellisesti myös toimintavarmuutta. Lisäksi kaupunkirakenteen muutokset edellyttävät olemassa olevien johtorakenteiden siirtoja, jotka eivät varsinaisesti paranna vesihuollon toimintavarmuutta. Asemakaava-alueiden ulkopuolelle vesihuoltoa rakennetaan vesihuollon kehittämissuunnitelmien mukaisesti.

Vesihuoltopalveluiden käyttäjien nykyinen, hyvä palvelutaso säilytetään ennallaan. Erityisesti verkostojen ikääntymisestä johtuva korjausvelkaa on hallittava tietopohjaisesti. Ikääntyvä verkosto edellyttää saneerausinvestointien tason merkittävää lisäämistä ja toimenpiteiden kohdentamista vaikuttavuusperusteisesti. Investointeja kohdennetaan niin, että vakavien häiriöiden riski pysyy pienenä. Vedenjakelun toimintavarmuutta parannetaan jatkamalla toisistaan riippumattomia putkiyhteyksien rakentamista alueiden välille.

Vesistökuormituksen pienentämisen keskeisenä tavoitteena on vähentää puhdistetun veden ravinnekuormitusta puhdistusprosesseja tehostamalla. Jätevesiverkoston ylivuotoja ja niistä aiheutuvia paikallisia ympäristöhaittoja vähennetään lisäämällä viemäröintikapasiteettia kriittisiin verkoston osiin sekä parantamalla viemäriverkon ja pumppaamoiden kuntoa. Helsingin kantakaupungin sekaviemäröidyn verkoston ylivuotoja vähennetään eriyttämällä jäte- ja hulevesiverkko vaiheittain. Eriyttäminen siirtää puhdistamokapasiteetin lisäämisen tarvetta.

Investoinnit pyritään rahoittamaan tulorahoituksella. Investointien rahoitus edellyttää maksutason nostoa nykyisestä sekä lisäksi maltillista lisävelan ottoa (+100 M€ 2030 mennessä). Talouden tasapaino edellyttää investointien pitkäjänteistä suunnittelua ja tarpeiden tarkkaa priorisointia. Osa jo tunnistetuista saneeraustarpeista toteutetaan vasta kauden jälkeen, mikä voi tarkoittaa pitkääkin tehostetun kunnossapidon kautta.

Vesihuollon investointistrategian toimenpiteet ja taloudelliset vaikutukset kuvataan lähemmin vesihuollon investointiohjelmassa ja sen talousmallissa 2023–2032.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen vesihuollon investointistrategian 2030.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 18.11.2022
400/10.107.1070.10701/2022

Päätösehdotus Yhtymäkokous päättää hyväksyä vesihuollon investointistrategian 2030.

Päätös

Liitteet

- Vesihuollon investointistrategia 2030

8

Vesihuollon investointiohjelma 2023-2032

Hallitus 14.10.2022 § 134

Esittelijä	Toimitusjohtaja Tommi Fred
Valmistelija	Vesihuollon toimialajohtaja Mari Heinonen, puh. 09 1561 3187 Talousjohtaja Minna Haapala, puh. 050 451 0030 Erityisasiantuntija Anna Arosilta-Gurvits, puh. 044 976 0178
Tausta	<p>HSY:n vesihuollon investointiohjelma on osa vesihuollon investointien suunnittelujärjestelmää. Suunnittelujärjestelmä sisältää vesihuollon kehittämissuunnitelmat, investointistrategian ja investointiohjelman.</p> <p>Vesihuollon investointiohjelma sisältää suunnitellut investoinnit vuosille 2023–2032. Investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma. Edellinen investointiohjelma laadittiin vuosille 2021–2030.</p> <p>Investointiohjelman laadinnan pohjana ovat olleet 29.4.2022 lausunnoille hyväksytyt HSY:n strategia 2030 ja vesihuollon investointistrategia 2030, sekä vuosina 2021–2022 päivitettyt investointien tarpeiden kartoitukset. Investointiohjelman laatimisen apuna on käytetty talousmallia, jolla on tarkasteltu investointien taloudelliset edellytykset ja vaihtoehdot tasapainoinen talous päämäärän mukaisesti.</p> <p>HSY:n hallitus käsitteli 20.05.2022 alustavaa vesihuollon investointiohjelmaa ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 yhteydessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 23.09.2022.</p>

Hallituksen pyynnöstä annetut jäsenkaupunkien lausunnot

Vesihuollon investointiohjelma sai kaupungeilta myönteistä palautetta. Jäsenkunnat ovat lausunnoissaan muistuttaneet kaupunkien yhteisesti sopimista tavoitteista kuntayhtymälle vuodelle 2023, joista yksi oli investointiohjelman mitoitus talouden tasapainottamiseksi. Lausunnoissa tuotiin lisäksi esille kaupunkien toteutusaikataulujen muutosten mahdollisuus sekä muistutettiin toimintaan vaikuttavien lainsäädännön muutosten mahdollisuudesta. Lisäksi kaupungit ovat tuoneet esille joitakin kaupunkikohtaisia tarpeita ja huomioita.

Investointiohjelman kokonaisuutta ei ole ollut tarpeen tarkistaa lausuntojen tai kesän ja syksyn aikana toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten takia. HSY tiedostaa, että ohjelmassa ei ole varauduttu merkittäviin tarpeiden kasvuun, joten ohjelman toteutumisen ja ennusteen seuranta on tehtävä huolellisesti ja läheisessä yhteistyössä jäsenkaupunkien kanssa.

HSY ottaa huomioon kaupunkien lausunnoissa esittämät investointitason kriittistä tarkastelua koskevat näkökohdat erityisesti talouden tasapainon strategiaohjelmaa laadittaessa.

Vesihuollon investointiohjelma 2023–2032

Investointiohjelman hankkeet on ryhmitelty investointitarpeiden mukaisiin koreihin. Korirakenne perustuu kaupunkien kehittämiseen liittyviin investointeihin (kaupunkilähtöiset investoinnit) sekä vesihuoltojärjestelmän kehittämisen ja ylläpitämisen investointeihin (vesihuoltolähtöiset investoinnit).

Kaupunkilähtöiset investoinnit on jaettu kaavoituksen mukaisiin alueinvestointeihin, vesihuollon kehittämissuunnitelmien mukaiseen laajentumiseen haja-asutusalueille sekä kaupungin kehittämisen aiheuttamiin johtosiirtotarpeisiin. Vesihuoltolähtöiset investoinnit on jaettu vesihuoltojärjestelmän (vedenhankinta, vedenpuhdistus, vedenjakelu, viemärointi ja jätevedenpuhdistus) mukaisiin osakokonaisuuksiin sekä edelleen uudisinvestointi- ja saneerausinvestointeihin.

Kullekin investointikorille on laadittu investointistrategiaan perustuva, korikohtainen päämäärä ja palvelutaso sekä toimenpiteinä kuvaus investoinneista, joita strategian päämäärän saavuttaminen edellyttää. Lisäksi on kerrottu, mitä vesihuollon investointistrategian päämäärää korikokonaisuudet edistävät.

Seuraavassa on kuvattu investointien kokonaisuudet.

Kaupunkilähtöiset investoinnit

Kaupunkilähtöiset investoinnit ovat hankkeita, jotka toteutuvat kaupunkien kehittämisen aikataulussa. Vesihuolto- ja hulevesihankkeiden suunnittelu, aikataulutus sekä toteutus tehdään kiinteässä yhteistyössä jäsenkaupunkien kanssa. Kaupunkilähtöiset investointien ainoa osakokonaisuus on Toiminta-alueen laajeneminen ja kaavoitus.

Toiminta-alueen laajeneminen ja kaavoitus

Osakokonaisuuden investoinneilla tuotetaan vesihuollon alueverkostot väestönkasvun ja maankäytön kehittämisen mukaisesti noin 116 000 uudelle asukkaalle ja noin 1 500 nykyiselle haja-asutusalueen asukkaalle. Lisäksi johtosiirroilla mahdollistetaan raitiotiehankkeiden ja muiden pääosin jäsenkaupunkien rakentamishankkeiden suunniteltu eteneminen. Investoinnit ohjelmakaudelle ovat yhteensä 500 M€.

Vesihuoltolähtöiset investoinnit

Vesihuoltolähtöiset investoinnit ovat ylläpito- ja kulumasta toteutettavia hankkeita sekä toimintavarmuuden lisäämiseen ja kapasiteetin kasvattamiseen tähtäviä hankkeita, jotka toteutetaan HSY:n määrittelemässä aikataulussa. Vesihuoltolähtöisten investointien osakokonaisuudet ovat vedenhankinta ja -puhdistus, vedenjakelu ja viemärointi, jätevedenpuhdistus sekä rakennukset ja muu irtain.

Vedenhankinta ja -puhdistus

Vedenhankinnan ja -puhdistuksen saneerausinvestoinneilla ylläpidetään vedenoton ja -puhdistuksen rakenteita ja parannetaan niiden toimintavarmuutta. Vedentuotannon kapasiteettia kasvatetaan 13 %. Vedenhankinnan ja -puhdistuksen suunnittelut investoinnit ohjelmakaudelle ovat 92 M€.

Vedenjakelu ja viemärointi

Vedenjakelun ja viemäroinnin verkostojen ja laitteiden uudisinvestoinneilla lisätään maankäytön muutosten edellyttämää verkostokapasiteettia ja toimintavarmuutta. Verkostojen ja laitteiden saneerausinvestoinnit

kohdistetaan kunto- ja operointiperusteisesti ja niillä hillitään ikääntyvän verkoston kunnan heikkenemistä. Ohjelmakaudella huonokuntoisen verkoston määrän arvioidaan kaksinkertaistuvan, mutta saneerausten priorisoinnilla ja toimintavarmuutta parantavilla ratkaisuilla palvelutason arvioidaan säilyvän lähes nykyisellään. Vedenjakelun ja viemäroinnin uudisinvestoinnit ohjelmakaudelle ovat 326 M€ ja saneerausinvestoinnit 603 M€.

Jätevedenpuhdistus

Jätevedenpuhdistuksen uudisinvestoinneilla lisätään puhdistuksen kokonaiskapasiteettia noin 13 % sekä parannetaan puhdistustulosta. Fosforikuorma Itämereen pienenee kauden aikana n. 40 % ja typpikuorma 5% ja lisäksi mikromuovikuormitusta Itämereen pienennetään edelleen. Saneerausinvestoinneilla ylläpidetään laitosten rakenteita ja parannetaan niiden toimintavarmuutta. Jätevedenpuhdistuksen investoinnit ohjelmakaudella ovat 107 M€.

Rakennukset ja muu irtain

Investointiohjelmassa ovat mukana vesiteknisten investointien lisäksi vesihuoltoon liittyvät kiinteistöinvestoinnit ja investoinnit irtaimen käyttömaisuuteen (muut investoinnit). Toimitilojen, ajoneuvokaluston ja irtaimen käyttömaisuuden keskimääräinen kunto ylläpidetään ja järjestelmähankinnoilla tuetaan toimintatapojen kehittämistä. Investoinnit ohjelmakaudella ovat 55 M€.

Kokonaisinvestoinnit ohjelmakaudella 2023–2032

Suunnitelmakauden kokonaisinvestoinnit, joihin rahoituksessa varaudutaan, ovat nykyrahassa 1752 M€. Hankkeille osoitettuja varauksia on yhteensä noin 1684 M €. Riskivarauksella (68 M€/10 v) varaudutaan vielä ennakoimattomiin tarpeisiin ja kustannusnousuihin. Investointitaso nousee edelliseen investointiohjelmaan verrattuna (yht. 1559 M€) yksikköhintojen tarkistamisen ja väylähankkeiden edellyttämien johtosiirtojen määrän kasvun vuoksi. Investointitasolla pystytään vastaamaan strategian tavoitteisiin tasapainoista taloutta tukevalla tavalla siten, että ohjelma on mahdollista rahoittaa kohtuullisella maksukehityksellä ja supistuvalla lainanotolla.

Merkittävimmät kokonaisuudet, jotka priorisoinnissa siirtyivät pois ohjelmakaudelta, ovat jätevesilietteen jatkokäsittely, mikä voi lainsäädännön muuttuessa tarkoittaa jatkokäsittelyn hankkimista ostopalveluna sekä jäteveden sisältämien haitallisten aineiden poistoon investoimisen siirtyminen kauden lopulla käynnistettäväksi.

Vuosittaiset suunnitellut investoinnit ovat yhteensä:

Vuosi	Yhteensä (M€)	Edellinen investointiohjelma (M€)
2023	177	149
2024	184	152
2025	174	161
2026	174	154
2027	174	150
2028	174	133

2029	174	145
2030	174	136
2031	174	-
2032	173	-

Investointiohjelman toimeenpano, seuranta ja raportointi

Investointiohjelma on talous- ja toimintasuunnitelman (TTS) investointiosuuden valmistelun perusta. Hankkeiden toteuttamispäätökset tehdään tarkemman suunnittelun perusteella ja hankkeista laaditaan hankesuunnitelmat. Investoinneista tehdään erilliset hankintapäätökset. Talous- ja toimintasuunnitelman toteutumista ja siten myös investointiohjelman toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan säännöllisesti osavuosikatsauksin sekä sisäisellä ajantasaisella raportoinnilla.

Investointien vaikuttavuuden arviointia on kehitetty osana ohjelman valmistelua. Ohjelmakauden investointien vaikuttavuutta on arvioitu aiempaa yksityiskohtaisemmin ja kehityksen suunnat on tunnistettu paremmin. Yhteenveto vaikutusarviosta on esitetty liitteen ohjelmadokumentin lopussa. Työ omaisuuden hallinnan, vaikuttavuuden arvioinnin ja todentamisen kehittämiseksi jatkuu.

Investointiohjelmaehdotus 2023–2032 on esitetty korikohtaisesti liitteessä.

Taloussmalli

Vesihuollon investointiohjelman laatimisen yhteydessä on investointitarpeita tarkasteltu vesihuollon talouden näkökulmasta. Pitkän ajan investointitarpeiden ja talouden samanaikaisella tarkastelulla on päädytty investointitasoon, jossa systemaattisin taksakorotuksin voidaan turvata vesihuoltotoiminnan palvelutaso ja kehittäminen ilman, että HSY:n taloudellinen suoriutuminen vaarantuisi.

Hallitus merkitsi 20.5.2022 osana vesihuollon investointiohjelmaa vesihuollon taloussmallin raportin tiedokseen. Raportissa esitetyt ennusteita ja oletuksia on päivitetty toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisen yhteydessä vuosien 2023-25 osalta. Taloussmalliraporttia ei ole päivitetty.

Taloussmallinnuksessa on arvioitu toiminnan volyymin kehittyminen ja siihen perustuen tulojen ja käyttömenojen ennusteet. Veden ja jäteveden myyntiennuste perustuu asukasluvun ja veden käytön pitkän aikavälin ennusteeseen. Asukasmäärän ennustetaan kasvavan 2022–2028 noin 1 % vuodessa ja 2029 alkaen kasvun ennustetaan hidastuvan hieman alle 1 %:iin vuosittain. Veden ominaiskulutuksen pieneneminen kompensoi osittain käyttäjämäärän kasvua. Käyttömenoissa on oletettu volyymimuutosten lisäksi yleisen kustannustason muutoksen mukainen kasvu. Lähivuosien inflaatiokehitys on tarkistettu kevään tilanteesta ja on Suomen Pankin ja OECD:n ennusteiden mukaan arvioitu olevan 4 % vuonna 2023. Vuodesta 2024 eteenpäin oletetaan inflaation pysyttelevän kahdessa prosentissa.

Vesihuollon velkaantuminen jatkuu voimakkaana 2030-luvun alkuvuosiin asti. Lisävelkaantumisen odotetaan pysähtyvän vasta aivan strategiakauden lopulla. Vesihuollon omavaraisuusaste ennustetaan laskevan nykytasosta (25.0 % vuoden 2021 tilinpäätöksessä) noin kahdella prosenttiyksiköllä 23,1 %:iin vuoteen 2025 mennessä ja alkavan sen jälkeen hiljalleen nousta. Talousmallissa investointiohjelman 2023–2032 mukaisiin investointeihin on laskettu mukaan inflaatio.

Talousmallitarkastelu osoittaa investointien rahoittamisen vaativan taksakorotuksia, jotka sisältävät inflaatiovaikutuksen ja lisäksi 3,0 % reaalisen korotuksen vuosittain koko investointiohjelmakauden ajan. Vesihuoltolain 18 § 1 mom. mukaan vesihuollon maksujen tulee olla sellaiset, että pitkällä aikavälillä voidaan kattaa vesihuoltolaitoksen uus- ja korjausinvestoinnit ja kustannukset.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi liitteen mukaisen vesihuollon investointiohjelman 2023-2032.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 18.11.2022
400/10.107.1070.10701/2022

Päätösehdotus Yhtymäkokous päättää hyväksyä vesihuollon investointiohjelman 2023-2032.

Päätös

Liitteet

- Liite 1 Vesihuollon investointiohjelma 2023-2032
- Liite 2 Talousmalli 2023-2032

9

Jätehuollon investointistrategia

Hallitus 14.10.2022 § 135

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Jätehuollon toimialajohtaja Petri Kouvo, puh. 09 1561 2280

Taustaa

HSY:n hallintosäännön 8 §:n mukaan hallitus valmistelee kuntayhtymän investointistrategian ja -ohjelmat yhtymäkokoukselle. HSY:n investoinnit toteutetaan HSY:n perussopimuksen pohjalta.

HSY:n hallitus käsitteli 29.04.2022 alustavaa jätehuollon investointistrategiaa ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 yhteydessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 23.09.2022. Jätehuollon investointistrategia sai kaupungeilta myönteistä palautetta. Lausuntojen tai kesän ja syksyn aikana tapahtuneen toimintaympäristön muutosten perusteella ei ole ollut tarvetta muokata esitettyä strategiaa.

Jätehuollon investointistrategia vastaa EU:n jätesäädösten ja kansallisen jätelainsäädännön vaatimuksia. Kansallista jätelainsäätöä uudistettiin laajasti vuonna 2021. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on tehostaa jätteiden etusijajärjestyksen noudattamista ja lisätä materiaalien resurssitehokasta käyttöä ja kierrätystä. Jäteasetuksen mukaisesti tavoitteena on, että yhdyskuntajätteestä kierrätetään 55 prosenttia vuonna 2025, 60 prosenttia vuonna 2030 ja 65 prosenttia vuonna 2035. Myös biojätteen, muovi-, lasi-, metalli-, puu- sekä paperi- ja kartonkipakkausjätteiden kierrätystavoitteita on nostettu selvästi nykyisestä.

Lisäksi jätehuollon investointistrategialla pyritään vastaamaan valtioneuvoston 24.3.2022 hyväksymän valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteisiin. Jätesuunnitelmassa esitetään, millainen kiertotalousyhteiskunnan tulisi olla vuonna 2030 sekä mitä valtionhallinnon ja muiden toimijoiden tulisi tehdä, jotta tähän päästäisiin. Suunnitelman yli 100 toimenpiteestä suurin osa on valtionhallintoa sitovia, mutta lisäksi tarvitaan toimia koko tuotanto, kulutus- ja jätehuoltoketjussa, kansalaisista yrityksiin, että tavoitteisiin päästään. Kierrätyksestä kiertotalouteen keskittyvän valtakunnallisen jätesuunnitelman vuoteen 2030 ulottuva visio on:

1. Materiaalitehokas tuotanto ja kulutus säästävät luonnonvaroja sekä hillitsevät ilmastonmuutosta.
2. Jätteen määrä on vähentynyt nykyisestä. Uudelleenkäyttö ja kierrätys ovat nousseet uudelle tasolle.
3. Laadukas jätehuolto on osa kestävästä kiertotaloutta.
4. Kierrätysmarkkinat toimivat hyvin. Uudelleenkäytön ja kierrätyksen myötä syntyy uusia työpaikkoja.
5. Kierrätysmateriaaleista saadaan talteen myös pieninä pitoisuuksina esiintyviä arvokkaita raaka-aineita.

6. Materiaalikierrot ovat haitattomia ja tuotannossa käytetään yhä vähemmän vaarallisia aineita.
7. Alan toimijoiden yhteistyö edistää laadukkaita materiaalikiertoja.
8. Luotettava ja kattava tieto tukee kiertotaloutta. Tieto on hyödynnettävissä digitaalisesti.
9. Jätealalla on laadukasta tutkimusta sekä kokeilutoimintaa ja jäteosaaminen on korkealla tasolla.
10. Lainsäädäntö tukee kiertotalouden innovaatioita ja toimintaedellytyksiä

Valtakunnallisessa jätesuunnitelman teemakohtaiset tavoitteet koskevat yhdyskuntajätteitä, pakkausjätteitä, kertakäyttömuovituotteiden vähentämistä, biohajoavia jätteitä ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromua sekä rakentamisen jätteitä.

Jätehuollon investointistrategian tavoitteena on mahdollistaa jätteiden mahdollisimman tehokas keräys, käsittely ja hyödyntäminen, vähentäen samalla toiminnan ympäristövaikutuksia. Jätteiden käsittely- ja hyödyntämispaikoissa tämä tarkoittaa ympäristölupien edellyttämiä investointeja ja toiminnan kehittämiseen sekä palvelun parantamiseen liittyviä toimenpiteitä. Investointistrategia tähtää kiertotalouden ja hiilineutraaliuuden lisäämiseen. Investointistrategiassa on huomioitu keskeisesti myös kestävä talouden ja huoltovarmuuden varmistaminen materiaali- ja energiatehokkuutta lisäävien investointien avulla. Jätehuollon investoinnit toteutetaan lainsäädännön, kansallisen oheistuksen ja HSY:n strategialuonnoksen 2030 tavoitteiden mukaisesti.

HSY 2030 strategialuonnoksen painopisteiden ja niitä ajavien muutosvoimien perusteella asetettiin jätehuollon investointien strategiset päämäärät, joiden pohjalta investointeja esitetään talouden sallimissa rajoissa toteuttavaksi. Strategista päämääristä on johdettu tavoitetilä vuoteen 2030, jossa on tarkemmin kuvattu ne tavoitteet, jotka investointien valmistelussa tulee ottaa erityisesti huomioon.

HSY:n strategialuonnoksen 2030 osalta jätehuollon investointistrategian keskeisimmiksi strategisiksi päämääriksi on valikoitunut:

- Hiilineutraali pääkaupunkiseutu
- Kiertotalouden keskiössä
- Pito- ja vetovoimainen työntäjä
- Tehokasta ja taloudellista toimintaa
- Tasapainoinen talous
- Vastuulliset ja kehittyvät palvelut
- Toimintaa lähiympäristöstä huolehtien

Jätehuollon investointistrategian tavoitetiläksi 2030 muodostui:

- Kaatopaikkapaikkojen hajapäästöt pienentyneet
- Jätehuollolla vahva rooli ympäristövastuullisen toiminnan mahdollistajana
- Hiilensidonta ja arvoaineiden talteenotto huomioitu prosesseissa
- Kuntavastuullisen sekajätteen määrä laskenut
- Keskeisten jätefraktioiden kierrätysasteet nousseet
- Investoinneilla varmistettu ajanmukainen ja turvallinen työympäristö
- Investoinnit toteutetaan tuotteiden elinkaari ja ympäristövaikutukset huomioiden kestäväällä ja energiatehokkaalla tavalla
- Ylläpidämme omaisuuden arvoa saneerausinvestoinneilla
- Rahoitamme investoinnit tulorahoituksella
- Vastaamme kaupunkien kasvuun ja palvelun kysynnän muuttuviin tarpeisiin säilyttäen samalla palvelutasomme vähintään nykyisellä tasolla.

Jätehuollon investointistrategian toimenpiteet ja taloudelliset vaikutukset kuvataan lähemmin jätehuollon investointiohjelmassa ja sen talousmallissa 2023–2032.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi jätehuollon investointistrategian 2030.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 18.11.2022
398/06.060.600.6007/2022

Päätösehdotus Yhtymäkokous päättää hyväksyä jätehuollon investointistrategian 2030.

Päätös

Liitteet

- Jätehuollon investointistrategia 2030

10**Jätehuollon investointiohjelma 2023-2032**

Hallitus 14.10.2022 § 136

Esittelijä
ValmistelijaToimitusjohtaja Tommi Fred
Jätehuollon toimialajohtaja Petri Kouvo, puh. 09 1561 2280

Tausta

HSY:n jätehuollon investointiohjelma on osa jätehuollon investointien suunnittelujärjestelmää. Suunnittelujärjestelmä sisältää jätehuollon investointistrategian ja jätehuollon investointiohjelman. Jätehuollon investointiohjelma sisältää jätehuollon suunnitellut investoinnit vuosille 2023–2032. Investointiohjelma on kahden vuoden välein laadittava suunnitelma. Edellinen investointiohjelma laadittiin vuosille 2021–2030.

Investointiohjelman laadinnan pohjana ovat olleet 29.4.2022 lausunnoille hyväksytyt HSY:n strategia 2030 ja jätehuollon investointistrategia 2030, sekä vuosina 2021–2022 päivitetty investointien tarpeiden kartoitukset. Investointiohjelman laatimisen apuna on käytetty talousmallia, jolla on tarkasteltu investointien taloudelliset edellytykset ja vaihtoehdot tasapainoinen talous päämäärän mukaisesti.

HSY:n hallitus käsitteli 20.05.2022 alustavaa jätehuollon investointiohjelmaa ja päätti pyytää siitä jäsenkaupungeilta lausunnot toiminta- ja taloussuunnitelman 2023–2025 yhteydessä. Saadut lausunnot merkittiin tiedoksi hallituksessa 23.09.2022. Jätehuollon investointiohjelmaa sai kaupungeilta myönteistä palautetta. Investointiohjelmaa ei ole ollut tarpeen muokata lausuntojen tai kesän ja syksyn aikana tapahtuneen toimintaympäristön muutosten perusteella.

Hallituksen pyynnöstä annetut jäsenkaupunkien lausunnot

Jäsenkunnat ovat lausunnoissaan muistuttaneet kaupunkien yhteisesti sopimista tavoitteista kuntayhtymälle vuodelle 2023, joista yksi olivat investointiohjelman mitoitusta talouden tasapainottamiseksi. Jäsenkaupungit pitävät tärkeänä, että talouden tasapainottamisen lisäksi HSY jatkaa edelleen ilmastomuutoksen hillintään, yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistämiseen ja kiertotalousmallin toteutumiseen liittyviä toimia.

Jätehuollon investointiohjelma 2023–2032

Investointiohjelman rakenne perustuu edellisten vuosien tapaan korirakenteeseen, jossa investoinnit on jaettu kolmeen pääkokonaisuuteen ja 14 koriin. Pääkokonaisuudet ovat aluepalvelulähtöiset investoinnit, käsittelypalvelulähtöiset investoinnit ja muut investoinnit. Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit jakaantuvat lisäksi kahteen pääkokonaisuuteen, jotka ovat ympäristövaikutusten hallinta sekä alueiden ja toimintojen kehittäminen.

Kullekin investointikorille on laadittu investointistrategiaan perustuvat päämäärä ja palvelutaso sekä suunnitelmakauden toimenpiteet. Ne ovat olleet lähtökohtina investointiohjelman muodostamisessa. Päämäärä kuvaa pitkän aikavälin tavoitetta, johon pyritään. Palvelutaso kuvaa tavoitteita, joita päämäärän saavuttaminen vaatii.

Investointiohjelman hankkeiden vaikuttavuutta on arvioitu tavoitteiden toteutumisen perusteella.

Seuraavassa on kuvattu investointien kokonaisuudet.

Aluepalvelulähtöiset investoinnit

Aluepalvelulähtöiset investoinnit toteutetaan HSY:n asiakasrajapinnassa ja ne liittyvät Sortti-asetoimintaan, toimipisteiden palvelukykyyn ja turvallisuuteen, yhteistyöhön Kierrätyskeskuksen kanssa sekä vaarallisten jätteiden huoltoon. Aluepalvelulähtöiset investoinnit tähtäävät ensisijaisesti asiakaslähtöisten palveluiden parantamiseen. Lisäksi ne edistävät kiertotalouden keskiössä toimimista. Investoinnit kohdennetaan vastaamaan asiakasryhmien pitkän aikavälin tarpeita.

Sortti-asetat ja aluekeräys

Osakokonaisuus sisältää korit: 1) Sorttiasemien rakentaminen, 2) Aluepalvelujen täydennystyöt ja 3) Aluepalvelujen kalustohankinnat.

Suunnitelmakauden merkittävimpiä hankkeita ovat yhden uuden Sortti-asetan, kahden Sortti-pienasetan toteuttaminen ja kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapitotyöt. Sortti-asetien ja aluekeräyksen investoinnit ohjelmakaudelle 2023–2032 ovat 30,9 Me.

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit sisältävät jätteen käsittelyyn ja jalostamiseen sekä välivarastointiin ja loppusijoittamiseen liittyviä hankkeita. Hankkeet sisältävät sekä ylläpitoinvestointeja että kapasiteetin lisäämiseen ja ympäristönäkökohtiin perustuvia investointeja. Ne tähtäävät erityisesti ympäristövaikutusten hallintaan ja kiertotalouden edistämiseen, mutta tukevat myös HSY:n tavoitetta olla pito- ja vetovoiman työnantaja.

Käsittelypalvelulähtöiset investoinnit jakaantuvat kahteen pääkokonaisuuteen: ympäristövaikutusten hallinta sekä alueiden ja toimintojen kehittäminen.

Ympäristövaikutusten hallinta

Ympäristövaikutusten hallinnan pääkokonaisuus jakaantuu kolmeen koriin: 4) Kaatopaikkakaasun keräys ja hyödyntäminen, 5) Vesien keräys ja johtaminen sekä 6) Viimeistelyrakenteet. Suunnitelmakauden merkittävimpiä hankkeita ovat ympäristölupien edellyttämät vanhan kaatopaikan jälkihoitoon ja pinnan viimeistelyyn liittyvät investoinnit sekä kenttävesien tasauskapasiteetin lisäämiseen sään ääri-ilmiöissä liittyvät investoinnit. Ympäristövaikutusten hallinnan investoinnit ohjelmakaudelle 2023–2032 ovat 13,4 Me.

Alueiden ja toimintojen kehittäminen

Alueiden ja toimintojen kehittämisen pääkokonaisuus jakaantuu viiteen koriin: 7) Biojätteen käsittely ja hyödyntäminen, 8) Ämmäsuon laajennusalue, 9) Infran kehittäminen ja ylläpitäminen, 10) Käsittelypalvelujen koneet ja laitteet sekä 11) Energia- ja materiaalihokkuusinvestoinnit. Merkittävimmät investoinnit liittyvät biojätteen käsittelyyn, jätevoimalan tuhkan käsittelyyn ja loppusijoittamiseen sekä jätteiden käsittelykenttiin. Alueiden ja toimintojen kehittämisen investoinnit ohjelmakaudelle 2023–2032 ovat 62,0 Me.

Muut investoinnit

Muut investoinnit sisältävät kiinteistökohtaiseen jätteenkeräykseen liittyviä kuljetuspalvelulähtöisiä investointeja ja muita jätehuollon toimintaa tukevia investointeja. Investoinneilla tähdätään pääasiassa asiakaskokemuksen parantamiseen sekä ympäristövastuulliseen toimintaan.

Muut toimintaa tukevat investoinnit

Muiden investointien pääkokonaisuus sisältää korit: 12) Jätteenkuljetuksen keräyskalusto, 13) Maahankinnat ja 14) Muut investoinnit. Merkittävimpiä investointeja ovat jäteastiahankinnat, jätehuollon operatiiviset tietojärjestelmät ja Sortti-asemaverkostoa sekä kiertotalouden hankkeita tukevat maahankinnat. Investointeja kohdistuu lisäksi Seutulan kiinteistöjen kehittämiseen kiertotalouden tarpeisiin. Muut toimintaa tukevat investoinnit ohjelmakaudella 2023–2032 ovat 23,4 Me.

Kokonaisinvestoinnit ohjelmakaudella 2023–2032

Suunnitelmakauden 2023–2032 kokonaisinvestoinnit ovat 129,7 Me (edellinen investointiohjelma 182,1 Me). Investointien suunniteltua kokonaistasoa on pienennetty siten merkittävästi edellisen investointiohjelman tasosta. Investointien suunnitellut muutokset kohdistuvat lähinnä vuosille 2024–2027. Investointiohjelmasta 2023–2032 on poistettu mm. täyden mittakaavan lietteen pyrolyysilaitos, tuulivoimala ja poistotekstiilinkäsittelyyn liittyviä investointeja.

Vuosittaiset suunnitellut investoinnit ovat yhteensä:

Vuosi	Yhteensä (Me)	Edellinen investointiohjelma (Me)
2023	22,9	23,7
2024	19,8	27,9
2025	15,2	20,3
2026	10,4	19,0
2027	12,9	16,9
2028	11,0	8,7
2029	11,6	9,2
2030	9,0	9,4
2031	9,2	-
2032	7,8	-

Investointiohjelman toimeenpano, seuranta ja raportointi

Investointiohjelma on talous- ja toimintasuunnitelman (TTS) valmistelun perusta. Hankkeiden toteuttamispäätökset tehdään tarkemman suunnittelun perusteella ja hankkeista laaditaan tarvittavat hankesuunnitelmat. Investoinneista tehdään erilliset hankintapäätökset. Talous- ja toimintasuunnitelman toteutumista ja siten myös investointiohjelman toteutumista seurataan ja siitä raportoidaan säännöllisesti osavuosisikastausten ja sisäisen raportoinnin yhteydessä.

Investointiohjelmaehdotus 2023–2032 on esitetty korikohtaisesti liitteessä.

Talousmalli

Investointiohjelman laatimisen yhteydessä on investointitarpeita tarkasteltu jätehuollon talouden näkökulmasta. Suunnittelukauden alkupuoliskolla investointitarve on suuri, mikä lisää tarvetta kasvattaa tulorahoitusta alkuvuosina taksakorotuksilla. Kauden jälkipuoliskolla investointitaso laskee merkittävästi, jolloin taksakorotuksia ei tarvittane.

Talousmallinnuksessa on arvioitu toiminnan volyymin kehittyminen ja siihen perustuen tulojen ja käyttömenojen ennusteet. Suoritevolyymien muutosennuste perustuu pääosin toiminta-alueen asukasluvun arvioituun kehitykseen. Asukasmäärän ennustetaan kasvavan 2022–2028 noin 1 % vuosittain ja 2029 alkaen kasvun ennustetaan hidastuvan hieman alle 1 %:iin vuosittain. Käyttömenoissa on oletettu volyyminmuutosten lisäksi yleisen kustannustason muutoksen mukainen kasvu. Lähivuosien inflaatiokehitys on laskettu Suomen Pankin joulukuun 2021 ennusteen mukaan (3 % vuonna 2023 ja 2 % vuonna 2024). Vuodesta 2025 eteenpäin oletetaan inflaation pysyttelevän kahdessa prosentissa.

Jätehuollon velkaantumisen ennustetaan taittuvan vuonna 2025. Omavaraisuuden ennakoidaan laskevan nykytasosta (41.5 % vuoden 2021 tilinpäätöksessä) vajaalla viidellä prosenttiyksiköllä tasoon 36.6 % vuoteen 2024 mennessä. Tulorahoitusta kasvattamalla pystytään omavaraisuus säilyttämään kohtuullisen hyvänä strategiakauden alkupuolen investointimenoista huolimatta. Kauden loppupuoliskolla omavaraisuus alkaa nopeasti kohota edellyttäen, että investointitaso putoaa ohjelman mukaisesti. Talousmallissa investointiohjelman 2023–2032 mukaisiin investointeihin on laskettu mukaan inflaatio.

Talousmallitarkastelu osoittaa investointien rahoittamisen vaativan taksakorotuksia, jotka sisältävät inflaatiovaikutuksen koko tarkastelujaksolla ja lisäksi 1,5 % reaalisen korotuksen vuosina 2023–2027. Tämän jälkeen ei reaalisia korotuksia tarvittane investointiohjelmakauden aikana.

Jätehuollon talousmalli on esitetty liitteessä.

Päätösehdotus (TF) Hallitus päättää esittää edelleen yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi jätehuollon investointiohjelman 2023–2032.

Päätös Hallitus päätti ehdotuksen mukaan.

Yhtymäkokous 18.11.2022
398/06.060.600.6007/2022

Päätösehdotus Yhtymäkokous päättää hyväksyä jätehuollon investointiohjelman 2023–2032.

Päätös

Liitteet

- Liite 1 Jätehuollon investointiohjelma 2023-2032
- Liite 2 Talousmalli 2023-2032

11**Sidonnaisuuksien ilmoittaminen**

Tarkastuslautakunta 06.09.2022 § 54

Päätösehdotus (pj) Tarkastuslautakunta käsittelee uudet ja täydennetyt sidonnaisuusilmoitukset ja hyväksyy ne julkaistavaksi HSY:n verkkosivuille ja toimittaa tiedoksi yhtymäkokoukselle.

Päätös Tarkastuslautakunta käsitteli ja hyväksyi HSY:n hallituksen varajäsenen Katri Santalan sidonnaisuusilmoituksen julkaistavaksi HSY:n verkkosivuille ja toimittaa tiedoksi yhtymäkokoukselle.

Yhtymäkokous 18.11.2022

30/00.01.013.0133/2022

Sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu sidonnaisuusrekisterissä [HSY:n verkkosivuilla](#).

Päätösehdotus Yhtymäkokous merkitsee julkaistun uuden sidonnaisuusilmoituksen tiedoksi.

Päätös